

Kto by mal kontrolovať zloženie zbernej nádoby?

Zákon o odpadoch¹ upravuje povinnosť triedenia komunálneho odpadu a sankcionuje nedodržanie tejto povinnosti. Avšak otázka, kto a akým spôsobom môže kontrolovať splnenie tejto povinnosti, nie je v zákone o odpadoch jednoznačne riešená.

1. Povinnosť triediť

Podľa zákona o odpadoch² je pôvodca komunálnych odpadov povinný ukladať zmesový komunálny odpad a oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu do zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci.

Zákon o odpadoch³ ďalej upravuje zákaz ukladania do zberných nádob určených obcou na zber zmesového komunálneho odpadu iný odpad ako zmesový komunálny odpad a do zberných nádob určených na triedený zber komunálneho odpadu zložku komunálneho odpadu, pre ktorú nie je nádoba určená.

Zjednodušene povedané, každá osoba je povinná komunálny odpad triediť a ukladať ho do nádob určených na príslušný odpad.

Zákon však už nie je taký jednoznačný v otázke, kto má právo kontrolovať splnenie tejto povinnosti, ako aj rozsah a formu kontroly.

2. Kontrolné kompetencie OZV

Určité kompetencie v tejto otázke zveruje zákon o odpadoch organizácii zodpovednosti výrobcov („OZV“), keď jej umožňuje vykonávať priebežnú kontrolu skutočného zloženia oddelene zbieranej zložky komunálneho odpadu v zbernej nádobe pre ňu určenej.⁴

Zákon o odpadoch však neustanovuje ďalšie podrobnosti ohľadom tohto oprávnenia OZV a odkazuje na jeho špecifikáciu v zmluve uzatvorenej medzi OZV a príslušnou obcou.⁵ Je tak otáznou, kde sú hranice tohto oprávnenia. Môže OZV kontrolovať zbernú nádobu pred domom pôvodcu odpadu, prípadne dokonca vstupo-

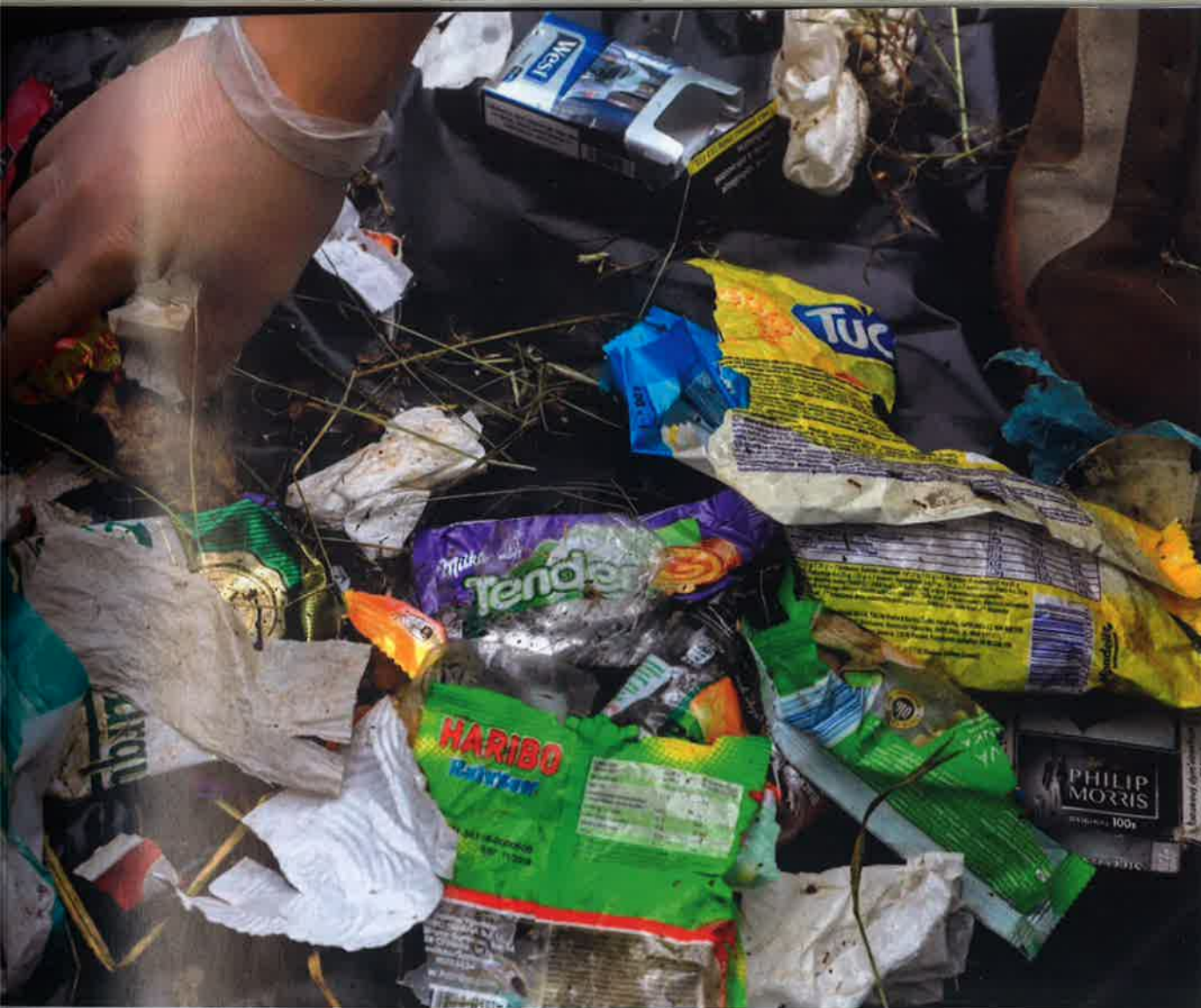
vať na pozemok pôvodcu odpadu, ak je zberná nádoba umiestnená na pozemku pôvodcu odpadu?

Zákon používa slovné spojenie „nádoby pre ňu určenej“, čo nasvedčuje tomu, že sa má na mysli obsah zbernej nádoby, ktorý bol špeciálne vyčlenený pre OZV po jej zbere. Tento výklad by mal význam aj z toho dôvodu, že v čase kontroly nemusí byť zberná nádoba ešte plná, a teda sa v nej môže pomer neželaného obsahu zmeniť.

Na druhej strane po vykonaní zberu už nemusí byť možné odlíšiť nádobu od nádoby, keďže vyzbieraný odpad sa môže zmiešať. Z tohto dôvodu sa skôr prikláňame k názoru, že kontrola by mala byť možná aj pred vykonaním zberu.

Kto je však oprávnený určiť, ktorá zberná nádoba je určená pre OZV? Môže OZV ísť od nádoby k nádobe a vykonávať kontrolu kedykoľvek bez toho, aby o tom informovala obec? Na tieto otázky zákon nedáva odpoveď a mali by byť dohodnuté v zmluve uzatvorenej medzi obcou a OZV. Podľa nášho názoru by však mali byť tieto

podmienky primerané, teda mali by rešpektovať právo na ochranu súkromia a neporušovať nedotknuteľnosť obydlia pôvodcu odpadu.

3. Kompetencie obce

Zákon o odpadoch neupravuje jednoznačné právo obce na kontrolu zberných nádob (obec nie je orgánom štátneho dozoru podľa zákona o odpadoch). Na druhej strane je však obec oprávnená prerokovať prístupky a ukladať za priestupky pokuty, pričom za priestupok sa považuje aj „uloženie do zbernej nádoby určenej na triedený zber iný druh odpadu ako ten, pre ktorý je zberná nádoba určená“.

Obec má právo objasňovať priestupky na základe zákona o priestupkoch, a to buď na základe vlastných zistení, alebo na základe podnetu tretích osôb. Zo zákona o priestupkoch jej však nevyplýva právo preventívnych kontrol, na základe čoho sa domnievame, že obec je oprávnená kontrolovať zloženie zberných nádob len na základe dôvodného podozrenia, resp. podnetu. Tieto kontroly musí navyše vykonávať prostredníctvom právnej osoby.

V tejto súvislosti môže byť relevantné aj to, kto je vlastníkom odpadu od momentu jeho uloženia do zbernej nádoby, táto otázka je však sporná a zaslúžila by si osobitný článok.

Taktiež by mohla byť relevantná skutočnosť, v čom vlastníctve (prípadne nájme) je zberná nádoba, ktorá má byť predmetom kontroly. Táto otázka však zákonom tiež nie je jednoznačne riešená, s tým, že býva upravená vo všeobecne záväzných nariadeniach obcí, prípadne v zmluvách medzi obcou a zberovými spoločnosťami, a to rôznymi spôsobmi.⁶

4. Kompetencie zberovej spoločnosti

Spoločnosť zabezpečujúca v obci zber odpadu má najlepšie podmienky na kontrolu obsahu zberových nádob. Aj napriek tomu jej však zákon o odpadoch v tejto súvislosti nezveruje žiadne kompetencie. Tieto sa však môžu dohodnúť zmluvne, a to v zmluve s OZV, prípadne obcou.

Záver

Ako bolo uvedené vyššie, zákon o odpadoch nemá jasnú úpravu ohľadom kontrol zloženia zberných nádob.

Čiastočné kompetencie sú zverené OZV a obci, avšak v prevažnej miere je táto otázka ponechaná na zmluvnú dohodu medzi obcou, zberovou spoločnosťou a OZV.

Ani v tomto prípade by však prípadné zmluvne dohodnuté kontrolné kompetencie nemali neprimerane zasahovať do práv obyvateľov obce, predovšetkým do práva na ochranu súkromia a obydlia.

Mgr. Mária Sadloňová,
Eversheds Sutherland,
advokátska kancelária, s.r.o.

- 1 Zákon č. 79/2015 z. z. o odpadoch.
- 2 Ustanovenie § 91 ods. 9 písm. d) zákona o odpadoch.
- 3 Ustanovenie § 91 ods. 6 písm. a) zákona o odpadoch.
- 4 Pozri ustanovenie § 59 ods. 3 písm. f) a 9 zákon o odpadoch. Ak OZV na základe takejto kontroly zistí, že obsah zbernej nádoby zahŕňa inú zložku komunálneho odpadu, než pre akú je zberná nádoba určená, v rozsahu nad prípustnú mieru znečistenia podľa zákona o odpadoch, za nakladanie s takto vyzbieranou zložkou komunálneho odpadu v uvedenej zbernej nádobe zodpovedá obec.
- 5 Podľa ustanovenia § 59 ods. 2 zákona o odpadoch.
- 6 Zákon o odpadoch v tejto súvislosti rieši otázku, kto je povinný znášať náklady na zberné nádoby. Pozri § 81 ods. 3 až 5 zákona o odpadoch.